

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4471/2023
16.12.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Влаховић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Казнено-поправни завод у Београду, чији је законски заступник Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2668/23 од 06.07.2023. године, у седници одржаној дана 16.12.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2668/23 од 06.07.2023. године и предмет враћа том суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2463/22 од 02.02.2023. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, за период од фебруара 2013. године закључно са децембром 2014. године, исплати појединачне месечне новчане износе, са законском затезном каматом, почев од означених датума доспелости до коначне исплате, као у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 188.160,00 динара, са законском затезном каматом, почев од дана извршности па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, док је захтев за исплату законске затезне камате на износ трошкова поступка у преосталом делу, за период од дана пресуђења до дана наступања услова за извршење, одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2668/23 од 06.07.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2463/22 од 02.02.2023. године, у ставу првом изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада исплати износе ближе означене у овом ставу изреке, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 2463/22 од 02.02.2023. године, у делу којим је тужена обавезана да тужиоцу накнади трошкове

поступка, тако што је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка пред првостепеним судом у износу од 146.034,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности па до исплате, а преко досуђеног износа је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка пред првостепеним судом. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 22.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је, на основу члана 403. став 2. тачка 2) и члана 404. Закона о парничном поступку, благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-други закон) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је почев од 20.12.2011. године у радном односу код тужене, на пословима обезбеђења завода у Служби за обезбеђење завода у Београду, у звању За период од фебруара 2013. године до децембра 2014. године тужиоцу нису исплаћени трошкови за долазак на рад и за одлазак са рада на име услуге међуградског саобраћаја од места рада (Београд) до места пребивалишта (...). У истом периоду су му исплаћени трошкови превоза у висини цене месечне карте за градски саобраћај у Београду (Бус плус). Тужилац се обраћао писаним путем вођи смене захтевом да му се исплате путни трошкови, али одговор није добио. Износи досуђени првостепеном пресудом, од укупно 863.286,40 динара, представљају накнаду трошкова превоза за утужени период обрачунату у висини цене појединачних повратних карата различитих превозника, према налазу и мишљењу судског вештака економско - финансијске струке.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника и одредаба члана 2. став 1. тачка 1) и члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, уз оцену да право (тужиоца) на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада није условљено подношењем захтева, нити доказивањем да је запослени стварно сносио трошкове превоза.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да тужилац у конкретном случају није доказао да се писаним путем обраћао надлежном функционеру захтевом за исплату предметних трошкова, нити је због ћутања администрације покренуо управни спор, па у ситуацији када му није признато право на накнаду трошкова, тужилац не може с успехом тражити исплату по том основу, будући да наведено право спада у друга примања за чије остваривање је нужно поштовати поступак из чл. 140 - 143. Закона о државним службеницима.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право због чега је чињенично стање погрешно утврђено.

Одредбом члана 13. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС”, бр. 79/05...99/10), прописано је да државни службеник има право на плату, накнаду и друга примања према закону којим се уређују плате у државним органима.

Према члану 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС”, бр. 62/06...99/10), државни службеник, између осталог, има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, док је ставом 2. истог члана прописано да се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују Уредбом Владе.

Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС”, број 98/07), предвиђено је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, (члан 2. став 1. тачка 1), у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају (члан 3).

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, погрешан је закључак другостепеног суда да тужилац нема право на накнаду трошкова превоза зато што није доставио доказе да се туженој обратио захтевом за накнаду трошкова превоза, јер ово право запосленог није условљено подношењем захтева и доказивањем да је о захтеву одлучено или доказивањем да је запослени стварно сносио ове трошкове. Наиме, право на накнаду трошкова превоза засновано је на непосредној примени одредбе члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 2. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, којима није прописана обавеза запосленог да за остваривање законског права на накнаду трошкова превоза - руководиоцу подноси посебан захтев.

Међутим, запослени има право на накнаду стварних и оправданих трошкова, чија је висина лимитирана чланом 3. Уредбе, ценом појединачних месечних карата у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

У конкретном случају, утврђено је да тужилац ради у Београду, а да живи у Сходно наведеном, оценом налаза вештака тужиоцу је првостепеном пресудом досуђена месечна накнада трошкова превоза на релацији ...-Београд, према цени дневне повратне карте овлашћеног аутопревозника за међуградски превоз. Међутим, суд није утврдио које је превозно средство тужилац користио за долазак и одлазак са рада и да ли је свакодневно у утуженом периоду куповао дневне повратне карте за међуградски превоз на наведеној релацији, имајући у виду раздаљину између места рада и места становања, режим његовог рада у установи и присуство на раду, ценећи при томе да ли је било објективно могуће да свакодневно користи превоз на релацији између места рада и места становања, што је било неопходно. Од наведених чињеница зависи да ли су трошкови, које је у утуженом периоду имао, били стварни и оправдани, а терет доказивања истих, у смислу члана 228. и 231. ЗПП, сноси тужилац.

Са изнетих разлога, како није било услова за преиначење другостепене пресуде, Врховни суд на основу овлашћења из члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

У поновном поступку, другостепени суд ће узети у обзир изнете примедбе и изнова одлучити о жалби тужене.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић